

สรุปประเด็นศาสตร์พระราชารัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการพัฒนาอย่างยั่งยืน

วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ เวลา ๒๐.๑๕ น.

*****

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี กล่าวในรายการศาสตร์พระราชารัฐมนตรีว่าการพัฒนาอย่างยั่งยืน สรุปประเด็นได้ ดังนี้

หัวข้อ	รายละเอียด	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑. ส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่	<p>เนื่องในโอกาสเทศกาล “ส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่”ที่กำลังจะมาถึง นายกรัฐมนตรีได้อัญเชิญข้อความพระราชทานพรของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในบัตรอวยพรปีใหม่ ความว่า “สวัสดิ์ สุขสันต์ ฐึปีใหม่ ด้วยการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย ด้วยร่างกายที่แข็งแรง จิตใจที่สดใสเข้มแข็ง ด้วยการเล่นกีฬาและออกกำลังกายในแบบต่างๆ” ที่สะท้อนให้เห็นถึงพระองค์ท่าน ทรงให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว ความเอาใจใส่ต่อสุขภาพกาย สุขภาพใจ และหวังให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาพที่ดี ด้วยการออกกำลังกาย</p> <p>นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทาน ส.ค.ส. เนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่ เป็นภาพฝีพระหัตถ์ “ปีกุน หมออยู่ยั่งยืน” พร้อมข้อความพรปีใหม่พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย สรุปใจความได้ว่า “ให้คนไทยใช้ปัญญาในการพิเคราะห์สิ่งต่างๆ” ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้อัญเชิญพรอันประเสริฐของทั้ง ๒ พระองค์ มาเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต สำหรับพี่น้องประชาชนชาวไทยทุกๆ คน โดยขอให้ນ้อมนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างความสงบ ความสุข สำหรับตนเองและครอบครัว รวมทั้ง ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติภารกิจน้อยใหญ่ เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้า สำหรับสังคมและบ้านเมืองด้วย</p>	ทุกสำนัก/ กอง
๒. การเป็นประธานอาเซียนของประเทศไทย	<p>ประเทศไทยจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่การเป็น “ประธานอาเซียน” อย่างเป็นทางการ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ซึ่งในโอกาสที่เลขาธิการอาเซียนเดินทางมาเยือนประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ที่ผ่านมารัฐบาลไทยได้จัดงาน “รวมใจประสาน สู่ประธานอาเซียน” ขึ้น ณ ทำเนียบรัฐบาล ถือเป็น การเปิดตัว และแสดงออกถึงความพร้อมของไทย สำหรับการเป็นประธานอาเซียน ในปีหน้าอย่างเป็นทางการ ซึ่งในการจัดงานครั้งสำคัญนี้ ได้รับความร่วมมือร่วมใจ จากผู้แทนทุกภาคส่วน ทั้งคณะทูตจากประเทศสมาชิกอาเซียน ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับอาเซียนโดยตรง เยาวชน นักศึกษา ภาคเอกชน ศิลปิน ดารา ผู้มีชื่อเสียง นักกีฬารวมไปถึงเยาวชนทีมหมูป่า ที่ได้มาร่วมกิจกรรมแสดงถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน หรือเป็น “ทีมประเทศไทย” เพื่อร่วมมือในการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านต่าง ๆ ของอาเซียน และเป็น “เจ้าบ้านที่ดี” ให้สอดคล้องกับแนวคิดหลักในการเป็นประธานอาเซียนของไทยที่ตั้งไว้ คือ “ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน”</p> <p>ทั้งนี้ อาเซียนถูกก่อตั้งขึ้นที่กรุงเทพฯ ในปี ๒๕๑๐ ซึ่งนับเป็นเวลากว่า ๕ ทศวรรษมาแล้ว โดยอาเซียนได้เติบโตเป็นประชาคมในภูมิภาค ที่มีสันติภาพและความมั่นคง โดยเป็นเศรษฐกิจที่ใหญ่เป็นลำดับ ๖ ของโลก และมีแนวโน้มที่จะก้าวไปสู่ลำดับที่ ๔ ของโลก ภายในปี ค.ศ.๒๐๓๐ ที่ผ่านมาร อาเซียนมีบทบาทเป็นที่ ยอมรับของนานาประเทศและมีการค้าการลงทุน อย่างไรก็ดี อาเซียนกำลังเผชิญหน้า กับความท้าทายหลายประเด็น อาทิ การแข่งขันทางการค้า เทคโนโลยีก้าวกระโดด อาชญากรรมข้ามชาติ ความเหลื่อมล้ำ และความเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างสังคมใน ภูมิภาค ทำให้ทั้ง ๑๐ ประเทศ ต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น บนพื้นฐานของ เอกภาพอาเซียน และหลักการ “สามเอ็ม” (๓Ms) คือ การไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน</p>	ทุกสำนัก/ กอง

หัวข้อ	รายละเอียด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	<p>(Mutual trust) ความเคารพซึ่งกันและกัน (Mutual respect) และผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual benefit) เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม สามารถรองรับความท้าทายและเสริมสร้างความยั่งยืนให้กับอาเซียนในทุกมิติ</p> <p>ประเทศสิงคโปร์ซึ่งรับหน้าที่ประธานอาเซียนในปี ๒๕๖๑ ที่กำลังจะหมดลงประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนให้มีความเข้มแข็ง และสร้างนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประเทศไทยจะสานต่อประเด็นที่อาเซียนได้ให้ความสำคัญในปีนี้ โดยเฉพาะเรื่องเครือข่ายเมืองอัจฉริยะอาเซียน เพื่อสร้างความต่อเนื่อง และให้เกิดผลอย่างยั่งยืน ให้กับประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ ประเทศไทยจะมุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับภูมิภาค พยายามแก้ไขข้ออุปสรรคที่ทำให้ความร่วมมือต่าง ๆ เป็นไปอย่างล่าช้า ผลักดันให้เกิดสัมฤทธิ์ผลโดยเร็ว รวมทั้งการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนใน ASEAN และภาคีภายนอก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอาเซียน อาทิ เป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และมองไปในอนาคต เพื่อให้เกิดการเติบโตและพัฒนาการที่ยั่งยืน</p> <p>ในการทำหน้าที่ประธานอาเซียน ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมกว่า ๑๘๐ การประชุม ทั้งในกรุงเทพฯ เมืองหลัก และเมืองรอง ทั่วประเทศ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงในการกระตุ้นเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้จะสร้างประโยชน์จากความร่วมมือด้านต่างๆ ให้กับประชาชนในหลากหลายกลุ่ม ทั้งภาคธุรกิจ ภาครัฐ และสถาบันการศึกษาต่างๆ ซึ่งการเดินทางเข้ามาเห็นและสัมผัสกับคนไทย ธุรกิจไทย สถานที่ท่องเที่ยวไทย จะเอื้อต่อการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจและประชาชนได้ดีขึ้น นายกรัฐมนตรีขอให้คนไทยทุกคนเตรียมตัว “เปิดบ้าน” เป็นเจ้าบ้านที่ดี ในการต้อนรับผู้นำและผู้เข้าร่วมประชุม ทั้งชาวอาเซียนและประเทศคู่เจรจาอาเซียนทั่วโลก เพื่อให้การประชุมต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ได้ผลอย่างที่มีหวัง สร้างความประทับใจให้กับผู้มาเยือนและอยากกลับมาเที่ยวประเทศไทยอีก นอกจากนี้ ขอให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมเป็นพลังของการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน ในทุกมิติ ร่วมกันผลักดันการพัฒนาอาเซียนไปพร้อมๆ กับประเทศสมาชิก โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เพื่อสร้างสังคมอาเซียนที่สงบสุข เข้มแข็ง และก้าวหน้าอย่างยั่งยืน</p> <p>ทั้งนี้ การเป็นประธานอาเซียน ไม่ใช่เรื่องที่รัฐบาลสามารถขับเคลื่อนให้ลุล่วงเพียงฝ่ายเดียวได้ แต่เป็นเรื่องของคนไทยทุกคน เราในฐานะคนไทย มีส่วนที่จะช่วยสร้างความประทับใจให้ผู้มาเยือน ตั้งแต่ก้าวแรกที่เดินทางมาถึง ด้วยการให้บริการในการเข้าเมือง ที่ใช้ “อาเซียน เลน” สำหรับการบริการและการอำนวยความสะดวกในการเดินทาง การให้บริการอาคันตุกะ จะต้องซื้อตรงและสะดวกสบาย ถนนหนทางต้องสะอาดเรียบร้อย ไม่มีขยะ ชาวบ้านต้องดูแลรักษาหน้าบ้านตัวเองให้น่ามอง ร้านอาหาร ร้านค้า พยายามรณรงค์การใช้วัสดุรีไซเคิลได้ ลดปริมาณขยะ ลดการใช้ถุงพลาสติก ซึ่งจะสอดคล้องกับการใช้แนวความคิด “Green Meeting” ในการจัดการประชุม การเป็นประธานอาเซียนของไทยในครั้งนี้ เพื่อให้สมาชิกอาเซียนและคู่เจรจาทั่วโลกที่มาเยือน ได้เห็นความร่วมมือร่วมใจของเรา</p> <p>จากโอกาสที่ไทยเป็นประธานอาเซียนในปีหน้า รัฐบาลได้มีแผนงานโครงการจำนวนมาก ของหน่วยงานต่างๆ และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ที่เตรียมไว้เพื่อชาวอาเซียนในภาพรวม อาทิ การประกาศให้ปี ๒๕๖๒ เป็น “ปีวัฒนธรรมอาเซียน” โดยกระทรวง</p>	

หัวข้อ	รายละเอียด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	<p>วัฒนธรรมได้จัดทำแผนงาน กิจกรรม และโครงการต่างๆ ตลอดทั้งปี ทั้งในอาเซียนและทั่วโลก เพื่อส่งเสริมบทบาทของไทย และเชิดชูเกียรติภูมิของอาเซียน ด้วยมิติทางวัฒนธรรม โดยมีประเทศไทยเป็นผู้ประสานงานความร่วมมือ กับประเทศสมาชิกอาเซียน และคู่เจรจา เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมอาเซียนในเวทีโลก เป็นต้น เช่น หนังสือวีดิทัศน์อาเซียน (Vivid ASEAN) ฉบับภาษาอังกฤษ และหนังสือ “มรดกอาเซียน มรดกโลก” ซึ่งรวบรวมข้อมูลแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม และทางธรรมชาติที่สำคัญของอาเซียน เทศกาลภาพยนตร์อาเซียน เทศกาลหุ่นอาเซียน และเปิดตัวภาพยนตร์แอนิเมชันเรื่อง “รามเกียรติ์” เพื่อเชิดชูรามเกียรติ์ (รามายณะ) อันเป็น “มรดกร่วม” ทางวัฒนธรรมของอาเซียน งานเทศกาลมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม มหกรรมวัฒนธรรมอาเซียน ในโอกาสเฉลิมฉลอง ๒๓๗ ปี กรุงรัตนโกสินทร์ กิจกรรมวัฒนธรรมสัญจรอาเซียนสู่โลก โดยจะจัดการแสดงศิลปวัฒนธรรมร่วมกันในยุโรปและเอเชีย รวมทั้งนิทรรศการ ASEAN Street Food อีกด้วย ทั้งหมดมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ “มิติทางวัฒนธรรม” ในการส่งเสริมบทบาทของไทยในฐานะประธานอาเซียน ภายใต้นโยบายการทูตทางวัฒนธรรม ผสานอาเซียนให้เป็นหนึ่งเดียว ด้วยอัตลักษณ์ที่งดงาม และความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเชิดชูเกียรติภูมิของอาเซียน ให้โดดเด่นเป็นที่ยอมรับในเวทีโลก นอกจากนี้ จะเป็นการฝึกกำลังของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสร้างบทบาทเชิงรุกในประชาคมโลกต่อไป</p>	
<p>๓. การยกย่องบุคคลต้นแบบแห่งความดีงามและความเป็นไทย</p>	<p>“พลังทางวัฒนธรรม” นอกจากจะสะท้อนถึงความเป็นชาติแล้ว ยังเป็นตัวชี้วัดความเข้มแข็งของทรัพยากรมนุษย์ในชาติได้อีกด้วย นายกรัฐมนตรีซึ่งได้เป็นประธานในพิธีมอบโล่ประกาศเกียรติคุณสุดยอดวัฒนธรรมสร้างสรรค์แห่งปี พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยได้หยิบยกมาย้ำเตือนถึงความสำคัญของแต่ละรางวัล เช่น รางวัลบุคคลแห่งปี ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์นำมาซึ่งชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของประเทศไทย และปฏิบัติตนเป็นที่ยอมรับของสังคม ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี (ว.วชิรเมธี) คนไทยคนแรกที่ได้รับรางวัลผู้อุปถัมภ์ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ด้านสันติภาพและเมตตาธรรม ➢ ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร เป็นผู้ชำระประวัติศาสตร์ แคลศิลาจารึก ➢ ศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ศิลปินแห่งชาติ ผู้สร้างวัดร่องขุน ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมไทยที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น และเป็นที่รู้จักทั่วโลก และได้รับรวบรวมพลังศิลปินชั่วศิลปินร้อยราย เขียนภาพ The Hero และสละกำลังทรัพย์จัดตั้งพิพิธภัณฑ์จำแฉม ที่อุทยานถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ➢ นายณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการร่วมค้นหาผู้สูญหายในอุทยานถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ได้ทำงานอย่างทุ่มเทเสียสละเป็นนักบริหารจัดการที่ดี สามารถช่วยเหลือ ๑๓ ชีวิตที่ติดอยู่ในถ้ำหลวงได้อย่างปลอดภัย ทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาชาติ ➢ นายอาทิตย์ วุฒิบงก์ (ตุ๊ต๊อด) เป็นต้นแบบของเด็กเยาวชนและประชาชน ในการช่วยเหลือสังคม มีผลงานที่โดดเด่นในโครงการก้าวคนละก้าว เพื่อระดมทุนจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ และสร้างโรงพยาบาล เป็นเงินกว่า ๑,๑๔๘ ล้านบาท ทำให้ประชาชนได้รับการบริการด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึง ➢ นาวาตรี สมาน กุนัน (จ่าแซม) นักทำลายใต้น้ำจู่โจมกรากาการ เป็นผู้มี 	<p>ทุกสำนัก/กอง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	<p>จิตอาสา มาช่วยเหลือ ๑๓ ชีวิตที่มหมูป่า จนหมดสติและเสียชีวิตลง นับเป็นผู้กล้า ผู้เสียสละ เป็นวีรบุรุษแห่งถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอนที่ยิ่งใหญ่</p> <p>ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีขอแสดงความยินดี และขอให้พวกเราทุกคนได้ยกย่องเป็นต้นแบบแห่งความดีงามและความเป็นไทย ที่ถือว่าเป็นความภาคภูมิใจและอยากประกาศแก่นานาประเทศทั่วโลก ให้ได้รับรู้ว่าคนไทยมีความรู้ ความสามารถมีความรัก ความสามัคคี มีความเสียสละ มีจิตอาสา มีหัวใจที่เข้มแข็งในการทำความดีเพื่อสังคม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ซึ่งถือเป็นการสนองพระราชปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงได้พระราชทานโครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ที่ทรงมีพระราชปรารภนาให้ประชาชนชาวไทยเป็นผู้มีจิตสาธารณะและมีส่วนร่วมในการทำคุณประโยชน์แก่สังคม ชุมชน และประเทศชาติ</p>	
๔. ส่งท้าย	<p>เนื่องในเทศกาลปีใหม่ที่คนไทยทั้งประเทศจะได้เฉลิมฉลองศกใหม่กับครอบครัวและญาติมิตร ตามวิถีไทยที่งดงาม และครรลองของบ้านเมืองที่เหมาะสม นายกรัฐมนตรีอวยพรให้ผู้เดินทางกลับภูมิลำเนาหรือท่องเที่ยว เดินทางไปและกลับโดยสวัสดิภาพ มีสติ ไม่ประมาท และคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นที่ตั้ง</p> <p>สำหรับชาวกรุงเทพฯ ที่ไม่ได้เดินทาง นายกรัฐมนตรีแนะนำให้ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและพหุวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่เกาะเกร็ด โดยเป็นถิ่นฐานของชุมชนชาวมอญที่รักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมมอญไว้อย่างเหนียวแน่น นักท่องเที่ยวสามารถเยี่ยมชมวิถีชีวิตชุมชนริมแม่น้ำเจ้าพระยา วัดสำคัญต่างๆ รวมทั้งการเลือกซื้ออาหารและผลิตภัณฑ์สินค้าต่างๆ ที่หลากหลาย โดยเฉพาะเครื่องปั้นดินเผา โอง กระจ่างเซรามิก นอกจากนี้ ยังเป็นชุมชนต้นแบบ “อารยสถาปัตย์” ตามโครงการเกาะเกร็ดโมเดล ที่คนพิการและทุกคนในสังคมสามารถดำรงชีวิตและเดินทางได้อย่างอิสระ สะดวก ปลอดภัย โดยมีการปรับปรุงป้ายรถเมล์ ทางเชื่อมระหว่างป้ายรถเมล์ ทางลาด ห้องน้ำคนพิการ ป้ายสัญลักษณ์ ท่าเรือ ทางลาดลงเรือ และเรือต้นแบบที่เอื้อต่อคนพิการด้วย สำหรับของดีเมืองนนท์ นอกจากสวนทุเรียนนนท์ที่มีชื่อเสียงแล้ว ยังมีโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ที่มีเสน่ห์ จากภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ สามารถแปลงเป็นรายได้ โดยมีเส้นทางท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถี ๖ อำเภอ ๓๐ หมู่บ้าน เชื่อมโยงการท่องเที่ยวใน ๓ เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางน้ำ เส้นทางธรรมชาติ และเส้นทางวัฒนธรรม</p> <p>อีกจังหวัดที่ไม่ไกล เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและพหุวัฒนธรรม และการส่งเสริมเส้นทางปั่นจักรยาน บริเวณ “คู้บางกะเจ้า” อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ นับว่าเป็นแหล่งโอโซนใหญ่ในเมืองที่ใกล้กรุงเทพฯ มากที่สุด เพราะมีสภาพเป็นป่าธรรมชาติ มีความหลากหลายทางชีวภาพ อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติและพรั่งพร้อมด้วยวิถีวัฒนธรรม ภูมิปัญญา เคยได้รับการยกย่องจากนิตยสารไทม์ (Time) ให้เป็น “ปอดในเมือง” ที่ดีที่สุดของเอเชีย (The Best Urban Oasis of Asia) ด้วย</p>	ทุกสำนัก/ กอง